

Mª Angels Viladot i Presas
El bilingüisme a Catalunya.
Investigació i Psicologia
 Barcelona, 1982, Editorial Laia,
 pp. 140.

Catalunya és un país on diferents raons han imposat un fort contacte lingüístic i, al mateix temps, és un dels poc països on la llengua oprimida es manifesta prou vivament per poder parlar de recuperació i normalització lingüística. Malgrat tot, les vegades que s'esmenta el fenomen català a nivell internacional han estat fins ara ben escasses. Si bé l'Alexandre Galí ja en parla a la Conferència Internacional sobre el Bilingüisme el 1928, passen després una colla d'anys on a casa nostra es silencia el tema. Afortunadament aquests darrers anys han començat les publicacions sobre bilingüisme, tant des del punt de vista sociològic com de l'educació i psicològic. La darrera publicació d'Àngels Viladot, amb un títol que fa pensar en una delimitació del fenomen bilingüe a Catalunya, és bastant més que això ja que per emmarcar el seu estudi experimental ens dona àmplies referències sobre el concepte de bilingüisme, amb una extensa descripció dels estudis realitzats. Dins d'aquest camp fa especial atenció a l'aprenentatge d'una segona llengua en un país amb característiques semblants al nostre: el Canadà, on es veu que la motivació d'aproximació davant l'altre grup és bàsica per a l'adquisició de la segona llengua. La revisió de la literatura es concreta molt partint de Weinreich, Osgood, Saers i

Lambert, que donen a l'autora les bases per a explicitar les seves hipòtesis de la dominància lingüística i del tipus de bilingüisme de la població bilingüe del Principat de Catalunya.

La metodologia emprada parteix de la utilitzada abans per García Sevilla i col·laboradors, i consisteix en una experiència de laboratori amb població adulta i dins de la teoria de S-R. Els resultats es mostren clars referits a la dominància lingüística, però els resultats i interpretacions són més confusos pel que fa referència a trobar una tipologia de bilingüisme. L'autora és de l'opinió que traducció i canvi de llengua, criteris utilitzats en l'experiència, no són mesures adequades per a detectar el tipus de bilingüisme. La conclusió ens sembla un xic precipitada, ja que cal tenir en compte el tipus de material utilitzat, el mot-estímul, tan sovint utilitzat en els estudis emmarcats en la teoria conductista que freqüentment es manifesten insuficients per a explicar la totalitat de la conducta verbal.

De la lectura global de l'obra cal dir que és un esforç seriós amb una metodologia precisa, y que constitueix un dels intents de tractar el bilingüisme psicològic des d'una perspectiva científica. I això, en una àrea com la nostra on diàriament es parla de bilingüisme, sense haver-se preguntat què és i quines implicacions comporta, és motiu suficient per congratular-nos de l'aparició del llibre d'Angels Viladot.

Humbert Boada

Departament de Psicologia General.
 Universitat de Barcelona. Pedralbes.